

2.2.2026

Keson laajennuksen osayleiskaava, Haapavesi Osallistumis- ja arviointisuunnitelman (OAS) palaute

Yhteenveto annetuista osallistumis- ja arviointisuunnitelmavaiheen
lausunnoista ja muistutuksista sekä vastineet

Haapaveden kaupungin **Keson laajennuksen tuulivoimapuiston osayleiskaavan** osallistumis- ja arviointisuunnitelma oli nähtävillä **5.6.-3.7.2023**. Nähtävillä oloaikana annettiin 17 lausuntoa. Mielipiteitä jätettiin 5 kpl, joista kaksi oli samalta henkilöltä ja sisälsi saman mielipiteen.

Vuorovaikutuslomakkeeseen on koottu kuvakaappaukset lausunnoista ja mielipiteistä sekä kunnan antamat vastineet mielipiteisiin ja lausuntoihin. Alkuperäiset, lyhentämättömät lausunnot ovat mukana kaavaan liittyvässä päätöksenteossa.

Keson laajennuksen OAS:sta annetut lausunnot

1. Fingrid
2. Ilmatieteen laitos
3. Pohjois-Pohjanmaan museo, arkeologia
4. Pohjois-Pohjanmaan museo, kulttuuriperintö
5. Kärämäki
6. Digita
7. Pohjois-Pohjanmaan ELY-Keskus
8. Fintraffic
9. Telia Finland Oy
10. Elenia
11. Haapavesi Ympäristöpalvelut Helmi
12. Pohde Pelastuslaitos
13. Cinia
14. Luke
15. Väylävirasto
16. Pohjois-Pohjanmaan liitto
17. Haapavesi, rakennusvalvonta

Keson laajennuksen OAS:sta annetut mielipiteet

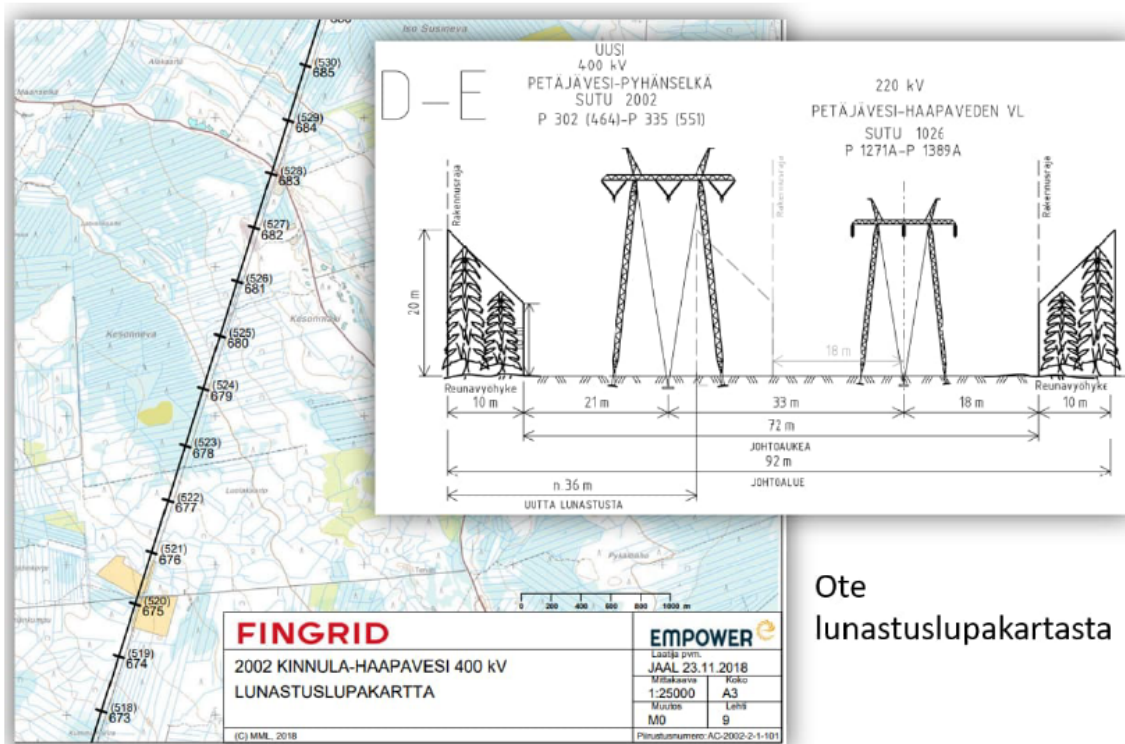
1. Henkilö A
2. Henkilö B
3. Henkilö C (kaksi samaa mielipidettä)
4. Henkilö E

Lausunnot

1. Fingrid

Kiitämme yhteydenotosta.

Tuulivoima-alueelle sijoittuu Fingridin Petäjävesi-Pyhänselkä 400 kV (Metsälinja) voimajohto Elenian voimajohdon 220 kV rinnalla ks. www.fingrid.fi/kantaverkko/rakentaminen/arkisto/metsalinja_rakentaminen. Metsälinjan lunastusmenettely on käynnissä ks. www.maanmittauslaitos.fi/TN2019-604534. Tuulivoima-alueen kohdalla 400 kV voimajohto sijoittuu 220 kV voimajohdon rinnalle, sen länsipuolelle. Voimajohtoalue on 93 metriä leveä. Fingridin 400 kV voimajohdon puolella rakennusrajoitusalue ulottuu johtoalueen ulkoreunaan.

Ote lunastuslupakartasta

Kuva 1. Petäjävesi-Pyhänselkä 400 kV voimajohto ja poikkileikkaus kartalla.

Voimajohtojen etäisyysvaatimukset tuulivoimaloille on otettava huomioon tuulivoimaloiden suunnittelussa. Tuulivoimalat tulee sijoittaa vähintään 1,5 x tuulivoimalan maksimikorkeuden määrittämän etäisyyden päähän johtoalueen ulkoreunasta mitattuna.

Muistutamme kaavoituksen lähtökohdaksi seuraavista asioista, jotka on otettava huomioon suunnittelussa ja rakentamisessa voimajohdon läheisyydessä:

- Voimajohtoalueella tai sen läheisyydessä tapahtuva toiminta ei saa ristiriidassa sähköturvallisuuden kanssa eikä toiminta voi aiheuttaa vaaraa voimajohdon käytölle ja kunnossa pysymiselle.
- Voimajohtoalueelle ei voida sijoittaa rakennuksia tai rakennelmia ilman erityistä lupaa. Em. rakenteet tai laitteet eivät pääsääntöisesti saa olla yli kaksi metriä korkeita. Rakennusrajoitusalue koskee maanpäällisiä ja maanalaisia rakennuksia.
- Voimajohtoalue ei sovellu varastointiin eikä lastaukseen.
- Voimajohdon rajoituksia maankäytölle käsitellään Fingridin julkaisemassa oppaassa Ohje voimajohtojen huomioon ottamiseen yleis- ja asemakaavoituksessa sekä maakäytön suunnittelussa, joka on ladattavissa Fingridin Internet-sivuilta <https://www.fingrid.fi/kantaverkko/maankaytto-ja-ymparisto/luvat-ja-lausunnot/ohjeita-kaavoittajalle/>.
- Voimajohtoalueelle tai sen läheisyyteen sijoittuvasta rakentamisesta tulee pyytää Fingridistä erillinen risteämälausunto. Pyydämme toimittamaan lausuntopyynnön ensisijaisesti verkkosivun kautta www.fingrid.fi/kantaverkko/maankaytto-ja-ymparisto/luvat-ja-lausunnot tai tarvittaessa sähköpostilla risteamalausunnot@fingrid.fi.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa ei ole otettu kantaa tuulivoima-alueen liityntäratkaisuun. Fingridille tulee kuitenkin tilaisuuksia lausua asiasta mm. YVA-menettelyn yhteydessä. Fingridillä ei ole muuta lausuttavaa tässä vaiheessa. Lausumme mielellämme jatkossa hankkeen eri vaiheista, tietojen ja ratkaisun tarkentuessa.

Fingridin voimajohdot ovat maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 22 § tarkoittamia voimajohtoja. Tämä lausunto koskee vain Fingrid Oyj:n voimajohtoja. Muiden kuin Fingrid Oyj:n omistamien voimajohtojen osalta teidän tulee pyytää erillinen lausunto voimajohtojen omistajilta.

Vastine:
Sähkönsiirron periaateratkaisusta on laadittu vaikutusten arviointi, joka on esitetty kaavaselostuksessa. Yhteensovitus Fingridin verkkoon sekä vaikutukset on käsitelty ja tarkennukset tehdään jatkosuunnittelussa yhteistyössä Fingridin kanssa.

2. Ilmatieteen laitos

Puhuri Oy suunnittelee tuulipuistohanketta Haapaveden kaupungin ja Kärämäen kunnan alueille. Tuulipuistohanke on kolmen osa-alueen muodostama kokonaisuus: 1) Hankilan laajennus Kärämäen kunnan alueella, 2) Hautanevan alue Haapaveden kaupungin alueella ja 3) Keson laajennus Haapaveden kaupungin alueella. Jokaiselle kolmelle alueelle laaditaan omat osayleiskaavat. Hautanevan suunnittelualue on noin 2 171 hehtaarin kokoinen, Hankilan laajennuksen suunnittelualue on noin 560 hehtaaria ja Keson laajennus noin 2 080 hehtaaria. Yhteenlaskettu pinta-ala on noin 4 811 hehtaaria ja alueille suunnitellaan enintään 33 voimalaa

Tämä lausunto koskee osa-aluetta 3) Keson tuulivoimapuiston laajennusta, jonka suunnittelualue on noin 2080 hehtaarin kokoinen.

Haapaveden kaupunki on pyytänyt Ilmatieteen laitokselta lausuntoa Keson tuulivoimapuiston laajennuksen osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta

Ilmatieteen laitos on perehtynyt esitykseen ja toteaa lausuntonaan seuraavaa:

Ilmatieteen laitoksella ei ole lausuttavaa Keson tuulivoimapuiston laajennuksen osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan, koska alue on yli 20 km päässä lähimmästä laitoksen säätutkasta.

Laitos kuitenkin haluaisi ilmaista huolen voimala-alueiden mahdollisista häiriökaiuista säätutkamittauksiin. Alueelle ja sen ympäristöön on suunnitteilla ja toteutuksessa laajasti tuulivoimaa. Vaikka voimalat sijaisivat yli 100 km etäisyydellä säätutkasta, näiden yhteisvaikutuksen aiheuttamat häiriökaiut tulevat näkymään säätutkahavainnoissa. On odotettavaa, että yhteisvaikutuksen takia säätutkahavainnoja ei voida mitata näiltä alueilta ja tämä saattaa vaikuttaa turvallisuussääpalveluihin alueella.

Vastine:
Merkitään tiedoksi.

3. Pohjois-Pohjanmaan museo, arkeologia

HAAPAVESI Keson tuulivoimapuiston osayleiskaavan muutoksen ja laajennuksen OAS / arkeologia

Haapaveden kaupunki on pyytänyt Pohjois-Pohjanmaan museon lausuntoa koskien Haapaveden kaupungin alueelle suunnitteilla olevan Keson tuulivoimahankkeen yleiskaavan muutoksen ja laajennuksen osallistumis- ja arviointiohjelman. Voimaan tullessaan osayleiskaava korvaa Kesonmäen tuulipuiston osayleiskaavan. Tämä museon lausunto koskee arkeologista kulttuuriperintöä.

Puhuri Oy suunnittelee Haapaveden kaupungin alueelle Keson tuulivoimapuiston muutosta ja laajennusta. Tuulipuistohanke on kolmen osa-alueen muodostama kokonaisuus: 1) Hankilan laajennus Kärsämäen kunnan alueella (560 ha), 2) Hautanevan alue Haapaveden kaupungin alueella (2171 ha) ja 3) Keson laajennus Haapaveden kaupungin alueella (2080 ha). Hankealueelle suunnitellaan 33 uutta voimalaa alueelle, joka sijoittuu Haapaveden ja Kärsämäen alueille. Hankealueet ja suunnitellut voimaloiden paikat sijoittuvat Kesonmäen ja Hankilannevan tuulipuistojen alueelle ja niiden läheisyyteen. Tuulipuisto muodostuu voimaloista sekä niitä yhdistävistä rakennus- ja huoltoteistä, maakaapeleista ja sähköasemasta. Puistosta toteutetaan oikeusvaikutteinen yleiskaava, joka laaditaan Maankäyttö- ja rakennuslain 77 a §:n mukaisena, jolloin sitä voidaan suoraan käyttää rakennusluvan myöntämisen perusteena. Yleiskaavan tavoitteena on mahdollistaa uusien tuulivoimaloiden rakentaminen. Hankkeessa toteutetaan erillismenettelynä Hankilannevan ja Kesonmäen tuulipuistojen laajennuksen YVA.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaan Hankilannevan ja Kesonmäen tuulipuistojen laajennukseen liittyvässä YVA-prosessissa hankealueille ja sähkönsiirtoreiteille laaditaan arkeologinen inventointi, jonka tuloksia hyödynnetään myös yleiskaavoituksessa. Osallistumis- ja arviointiohjelman mukaan hankealueelle on tehty keväällä 2022 arkeologinen inventointi. Inventointiraporttia ei kuitenkaan ole toimitettu Pohjois-Pohjanmaan museolle arvioitavaksi. On kuitenkin tarkistettava, tarkoitetaanko OAS:issa vuoden 2022 raportilla Hankilannevan tuulivoimapuiston laajennuksen inventointiraporttia vai Keson alueen inventointia.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaan muinaisjäännösrekisterin ja keväällä 2022 tehdyn arkeologisen inventoinnin perusteella hankealueella sijaitsee kolme muinaisjäännöstä ja neljä tervahautaa. On kuitenkin huomattava, että tervahaudat ovat kiinteitä muinaisjäännöksiä. Niitä ei siis ole tarpeen mainita erikseen omana muinaisjäännösröyhmänään, vaan ne sisällytetään muinaisjäännöksiin. Koska

inventointiraporttia ei ole vielä toimitettu museolle, on muinaisjäännösrekisterissä ainoastaan tiedot kolmesta muinaismuistolailla (295/1963) suojellusta kiinteästä muinaisjäännöksestä (1-3) ja kahdesta muusta kulttuuriperintökohteesta (4-5):

1. *Riihikaarto metsästysmaja* (1000023721), pyyntikuopat
2. *Riihikaarronneva* (1000034423), tervahaudat
3. *Luolakaarto* (1000034422), tervahaudat
4. *Luolakaarto itä* (1000034424), asuinpaikat
5. *Riihikaarto pohjoinen* (1000034425), asuinpaikat

Lisäksi alueelta on tunnistettu 8-9 hiilimiilua/tervahautaa Museoviraston ja Oulun yliopiston yhteisen LIDARK-hankkeen yhteydessä, jossa tutkitaan arkeologisten kohteiden automaattista tunnistamista laserkeilausaineistosta. Kyseisten kohteiden tietoja ei ole näkyvissä muinaisjäännösrekisterissä, vaan inventoijien tulee pyytää tiedot niistä museolta ennen inventointia.

Arkeologisen tutkimuksen tekijän tulee toimittaa raportit digitaalisena arviointia varten Pohjois-Pohjanmaan museolle (kulttuuriymparisto.ppm@ouka.fi). Raportin lisäksi museolle on toimitettava kohteiden sijaintitiedot ja rajaukset digitaalisena paikkatietomuodossa. Arvioinnissa varmistetaan, että selvitykset vastaavat niille asetettuja tavoitteita ja laatuvaatimuksia. Raportit toimitetaan arvioinnin jälkeen Museovirastoon, jossa se tallennetaan sähköiseen asianhallintajärjestelmään ja julkaistaan palvelussa <https://asiat.museovirasto.fi/>. Tutkimusraporttien tiedot tallennetaan myös muinaisjäännösrekisteriin, jonka tietoja voi selata kaikille avoimessa Kulttuuriympäristön palveluikkunassa www.kyppe.fi. Verkossa julkaistava tutkimusraportti ei saa sisältää yksityishenkilöiden henkilötietoja, esim. maanomistajan nimiä tai osoitteita.

Vastine:

OAS:ssa mainittu arkeologinen selvitys on Hankilannevan tuulivoimapuiston arkeologinen inventointi vuodelta 2022, jonka on laatinut Keski-Pohjanmaan Arkeologiapalvelu (FM/MA Hans-Peter Schulz ja FM Stephan Schulz). Lisäksi hanketta varten on laadittu Keson laajennuksen, Hautanevan ja Hankilan laajennuksen arkeologinen inventointi vuonna 2023 sekä Hankila–Keso-alueen arkeologinen lisäinventointi vuonna 2025 Heilu Oy:n toimesta. Hankkeen vuonna 2025 laaditussa arkeologisessa inventoinnissa (Heilu Oy) hyödynnettiin tuolloin jo muinaisjäännösrekisteriin päivitettyä LIDARK-aineistoa. Kohteet on huomioitu Museoviraston hyväksymässä raportissa.

4. Pohjois-Pohjanmaan museo, kulttuuriperintö

Pohjois-Pohjanmaan museolla ei ole huomautettavaa asiaan tässä vaiheessa.

Vastine:

Merkitään tiedoksi.

5. Kärsämäen kunta

Kunnanhallitus toteaa lausuntonaan, että Kärsämäen kunnalla ei ole lausuttavaa Keson laajennuksen tuulivoimapuiston yleiskaavan ja Hautanevan tuulivoimapuiston yleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmista.

Vastine:

Merkitään tiedoksi.

6. Digita

Puhuri Oy suunnittelee Hankilan ja Keson tuulivoimapuistojen laajennushanketta Kärsämäen kunnassa ja Haapaveden kaupungissa. Hankealue koostuu kolmesta osasta: Keson laajennus, Hautaneva ja Hankilan laajennus. Hankealueet ja suunnitellut tuulivoimalapaikat sijoittuvat nykyisten Keson ja Hankilan tuulivoimapuistojen läheisyyteen ja alueille. Keson tuulivoimapuistossa on seitsemän nykyistä tuulivoimalaa ja Hankilan tuulivoimapuistossa kahdeksan. Hankealueelle suunnitellaan yhteensä enintään 33 uuden tuulivoimalan rakentamista (VE1). Yhden tuulivoimalan kokonaiskorkeus on enintään 300 metriä ja voimaloiden kokonaisteho enintään on 330 MW. Hankealueen pinta-ala yhteensä on 4150 hehtaaria.

Haapaveden kaupunki on antanut Digita Oy:lle mahdollisuuden antaa kirjallisen lausunnon liittyen Hautanevan, Hakkilan ja Keson tuulivoimahankkeeseen. Digita Oy (jäljempänä Digita) kiittää lausuntomahdollisuudesta ja lausuu seuraavaa:

Digitan antenni-tv vastaanottoneuvonnassa Digita Infossa on ajantasainen ja kattava tieto antenni-tv:n vastaanotto-olosuhteista. Vaikutusalueella ei ole todettu katvealuetta.

Digita toteaa, että tuulipuistot voivat aiheuttaa merkittävää haittaa antenni- tv:n vastaanottoon ennen kaikkea radio- ja tv-lähetysasemaan nähden puiston takana olevissa asuin- ja lomarakennuksissa. Vastaanotto-ongelmat voivat syntyä jo yhdenkin tuulivoimalan tapauksessa. Pahimmillaan tuulivoimala voi estää tv-signaalin etenemisen kokonaan.

Antenni-Tv -lähetyskäyttöä käytetään myös viranomaisten vaaratiedotteiden välityskanavana. Tuulivoiman aiheuttaessa häiriön antenni-tv-vastaanottoihin vaikuttaa se tällöin myös vaaratiedotteiden saatavuuteen ja sitä kautta yleiseen turvallisuuteen. Tämän vuoksi vaikutukset antenni-tv vastaanottoihin tulisi ottaa huomioon myös turvallisuuteen liittyvien vaikutuksien arvioinnissa.

Antennitelevisioiden vastaanotto-ongelmien syntymisen estämiseksi onkin erittäin tärkeää tutkia suunnitellun tuulivoimalan vaikutus antenni-tv-lähetysten näkyvyyteen jo hyvissä ajoin ennen rakennuslupien hakemista ja myöntämistä, ja mieluiten jo ennen tuulivoimalan sijaintipäätösten tekemistä.

Esitämme, että kaavoituksen edetessä, viimeistään rakennuslupien myöntämisenvaiheessa:

- hankevastaavan on esitettävä konkreettinen suunnitelma tuulivoimalan valtakunnallisen radio- ja tv-verkon lähetyskäytölle aiheuttamien häiriöiden estämiseksi tai poistamiseksi, tai mikäli suunnitelman laatiminen hakemusvaiheessa ei ole mahdollista, hankevastaavan tulee sitoutua laatimaan ja toimittamaan konkreettinen suunnitelma häiriöiden poistamiseksi viranomaisen asettamaan määräpäivään mennessä; ja
- tarvittaessa täsmennetään, että tuulivoimahankkeen hankevastaava häiriön aiheuttajana on velvollinen huolehtimaan häiriöiden poistamisesta sekä siitä aiheutuvista kustannuksista.

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunta on mietinnössään (LiVM 10/2014 vp - HE 221/2013 vp) todennut, että tuulivoimahäiriössä häiriöaiheuttaja huolehtii tilanteen korjaamiseksi tarvittavista toimenpiteistä ja myös vastaa kustannuksista. Valiokunta on jo aiemmin katsonut, että tämän kaltaisen aiheuttaja vastaa -periaatteen tulisi olla yleisemminkin taajuuksien häiriöiden yhteydessä noudatettava lähtökohta.

Digita toteaa, että antenni-tv:n verkko-operaattori Digitan velvollisuuksiin ei kuulu tuulivoimaloiden tv-lähetyskäytölle aiheuttamien häiriöiden korjaaminen, vaan vastuu kuuluu häiriöiden aiheuttajalle. Näin ollen tuulivoimahankkeesta vastaavan on esitettävä konkreettinen suunnitelma häiriöiden estämiseksi ja poistamiseksi sekä otettava vastuu häiriöiden poistamisesta sekä niistä aiheutuvista kustannuksista.

Digita toteaa, että tuulivoimaloiden tv-vastaanotolle aiheuttamat häiriöt ja niiden vaikutukset ja vaikutusalueet voidaan riittävällä suunnittelulla nykyisin ennustaa. Tämän lausunnon kohteena oleva tuulivoimahanke voi muodostaa häiriöitä yhteisvaikutuksena toisien tuulivoimahankkeiden kanssa. Häiriön poistokeinoja toteutettaessa on otettava huomioon myös alueen muut mahdolliset tuulivoiman rakentamishankkeet.

Lisäksi Digita toteaa, että tuulivoimaloiden aiheuttamien häiriöiden hoitamisessa ei valitettavasti ole alalle syntynyt yleisiä käytäntöjä. Tuulivoimaloiden aiheuttamat häiriöt voivat pahimmillaan estää kokonaan antenni-tv-signaalin vastaanoton. Erityisesti tilanteissa, jossa olemassa olevan tv- ja radiolähetysaseman lähistölle sijoitetaan useita tuulivoimaloita, voidaan pahimmassa tapauksessa ajautua tilanteeseen, jossa tv-signaalin eteneminen estyy kokonaan.

Sen vuoksi onkin erityisen tärkeää, että tuulivoimaloiden tv-vastaanotolle aiheuttamat häiriöt pyritään välttämään hyvissä ajoin etukäteen jo voimaloiden suunnitteluvaiheessa tuulivoimaloiden ja verkko-operaattoreiden välisellä yhteistyöllä. Ellei näin tehdä, riskinä on, että tuulivoimaloiden roottoreiden kotitalouksien tv-vastaanotolle aiheuttamat häiriöt jäävät korjaamatta ja kotitalouksien kärsittäviksi. Tästä on jo olemassa valitettavia esimerkkejä (esim. Pori Peitto). Tuulivoimayhtiöt tulee siten jo kaavoitus- ja rakennuslupavaiheessa velvoittaa huolehtimaan siitä, että tuulivoimalat sijoitetaan alueelle siten, että häiriöitä kotitalouksien antenni-tv:n vastaanotolle ei aiheudu. Viranomaisten tulisi päätöksessään tuoda selvästi esiin myös se, että mikäli huolellisesta ennakkosuunnittelusta huolimatta tuulivoimalat kuitenkin aiheuttavat häiriöitä tv-vastaanotolle, tulee niiden myös huolehtia häiriöiden poistamisesta ja niistä aiheutuvista kustannuksista.

Digita suhtautuu myönteisesti tuulivoiman käyttöön energianlähteenä. Jo toteutetut tuulivoimalat ovat kuitenkin osoittaneet, että tv- lähetyksien jälkeen rakennetut tuulivoimapuistot voivat aiheuttaa olennaisia häiriöitä tv- vastaanottoon. Mahdollisten tuulivoimaloiden aiheuttamien häiriöiden korjaaminen ei kuulu Digitan velvollisuuksiin ja televisiovastaanoton varmistamiseksi alueella on erittäin tärkeää, että tuulivoimatoimija huolehtii aiheuttamiensa häiriöiden poistamisesta ja niistä aiheutuvista kustannuksista.

Vastine:

Merkitään tiedoksi. Lausunnossa esitetty otetaan vaikutusten arvioinnin osalta huomioon kaavaluonnoksessa ja – ehdotuksessa sekä AKL 9 §:n mukaisesti vaikutusten arvioinnissa.

7. Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus

hanke edellyttää YVA-lain mukaista arviointimenettelyä. Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus ilmoittaa, ettei se lausu nyt erikseen nyt vireillä olevasta osayleiskaavoituksesta, vaan mahdolliset kaavoitusta koskevat kommentit sisällytetään osaksi arviointiohjelmasta annettavaa ELY-keskuksen lausuntoa.

Vastine:

Merkitään tiedoksi.

8. Fintraffic

Fintrafficin lennonvarmistus antaa ilmailulain 158 § mukaisia lausuntoja lentoesteistä lentoesteluvan hakemista varten. Lausunnossa otetaan kantaa kohteen mahdollisiin vaikutuksiin lentoturvallisuuteen sekä lentoliikenteen sujuvuuteen ja tarvittaessa rajoitetaan kohteen maksimikorkeutta.

Lentoliikenteen sujuvuuden arvioinnissa Fintrafficin lennonvarmistus käyttää yhteistyössä Liikenne- ja viestintäministeriön sekä Liikenne- ja viestintävirasto Traficomin kanssa sovittuja lausuntoperiaatteita ja tarvittaessa rajoittaa esteiden korkeuksia niiden mukaisesti. ArcGIS -muotoinen paikkatietoaineisto lentoesterajoituksista on ladattavissa Fintrafficin verkkosivustolta osoitteesta

[Lentoesteet paikkatietoaineistona | Fintraffic](#)

Tätä aineistoa käyttämällä voi suunnittelija jo etukäteen arvioida kohteelle mahdollisesti kohdistuvia korkeusrajoituksia.

Vastine:	
Merkitään tiedoksi.	

9. Telia Finland Oyj

Telia Finland Oyj:llä (Telia) ei ole hankkeesta huomautettavaa, mutta jatkossa hankkeen vaikutusalueelle ei voida rakentaa radiolinkkijärjestelmiä.

Vastine:
Merkitään tiedoksi.

10. Elenia

Puhuri Oy suunnittelee Haapaveden kaupungin alueelle Keson laajennuksen tuulivoimapuistoa. Puistosta toteutetaan oikeusvaikutteinen yleiskaava, joka laaditaan Maankäyttö- ja rakennuslain 77 a §:n mukaisena, jolloin sitä voidaan suoraan käyttää rakennusluvan myöntämisen perusteena. Yleiskaavan tavoitteena on mahdollistaa uusien tuulivoimaloiden rakentaminen.

Puhuri Oy suunnittelee yhteensä 33 uutta voimalaa alueelle, joka sijoittuu Haapaveden kaupungin ja Kärsämäen kunnan alueille. Hankealueet ja suunnitellut tuulivoimaloiden paikat sijoittuvat Kesonmäen ja Hankilannevan tuulipuistojen alueelle ja niiden läheisyyteen. Tuulipuistohanke on kolmen osa-alueen muodostama kokonaisuus: 1) Hankilan laajennus Kärsämäen kunnan alueella, 2) Hautanevan alue Haapaveden kaupungin alueella ja 3) Keson laajennus Haapaveden kaupungin alueella. Jokaiselle kolmelle alueelle laaditaan omat osayleiskaavat. Hautanevasuunnittelualue on noin 2 171 hehtaarin kokoinen, Hankilan laajennus -suunnittelualue on noin 560 hehtaaria ja Keson laajennus noin 2 080 hehtaaria. Yhteenlaskettu pinta-ala on noin 4 811 hehtaaria. Osayleiskaavat laaditaan siten, että sitä on mahdollista käyttää tuulivoimaloiden rakennuslupien perusteena MRL:n 77a §:n mukaisesti.

Keson laajennuksen suunnittelualue sijoittuu Haapaveden kaupungin eteläosaan. Alue sijaitsee 13 kilometrin etäisyydellä Haapaveden keskustasta, 14 kilometrin etäisyydellä Kärsämäen keskustasta ja 20 kilometrin etäisyydellä Nivalan keskustasta.

Keson laajennuksen sekä muiden osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa mainittujen Tuulipuistojen sähköverkon liittämisvaihtoehtoja selvitetäessä on tarpeen olla yhteydessä sekä Elenia Verkko Oyj:hin, että Fingrid Oyj:hin parhaan mahdollisen liityntävaihtoehdon ja liittymistavan selvittämiseksi. Elenia Verkko Oyj haluaa pysyä tietoisena Keson laajennuksen tuulivoimahankkeen etenemisestä sekä suunnitelluista sähkönsiirron vaihtoehdoista. Elenia Verkko Oyj:llä ei ole huomautettavaa Keson laajennuksen yleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta.

Vastine:
Merkitään tiedoksi.

11. Haapavesi ympäristöpalvelut Helmi

Terveyden- ja ympäristönsuojeluviranomaisen lausunto

Terveyden- ja ympäristönsuojeluviranomainen on tutustunut asiakirjoihin ja toteaa ettei sillä ole huomautettavaa osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta. Terveyden- ja ympäristönsuojeluviranomainen antaa asiassa lausunnon YVA- ja kaavaluonnosvaiheissa.

Lakiperusteet

Ympäristönsuojelulaki 527/2014

Vastine:
Merkitään tiedoksi.

12. Pohjois-Pohjanmaan pelastuslaitos

Pelastusviranomainen on tutustunut asiakirjaan ja toteaa, ettei osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta ole huomautettavaa. Pelastusviranomainen antaa lausuntonsa hankkeen yleiskaavaluonnoksesta.

Vastine:
Merkitään tiedoksi.

13. Cinia Oy

Cinia Oy:llä ei ole tällä hetkellä radiotaajuuksia käyttäviä tai kaapeleihin perustuvia viestiverkkoja Haapaveden Kesonmäen tuulivoimapuiston suunnittelualueella, mutta huomioitavaa on, että kyseisen hankkeen vaikutusalueelle ei jatkossa voida rakentaa radiolinkkijärjestelmiä tai telekaapelointeja. Toteutuessaan tuulivoimapuisto haittaa, ja jopa estää, radiotietä käyttävien viestiyhteyksien rakentamista.

Cinia Oy:llä ei ole muuta lausuttavaa Kesonmäen tuulivoimapuisto-hankkeeseen.

Vastine:
Merkitään tiedoksi.

14. Luonnonvarakeskus

Luonnonvarakeskuksella ei ole lausuttavaa asiasta.

Vastine:
Merkitään tiedoksi.

15. Väylävirasto

Suunniteltu alue jää kauas rataverkosta, joten tiettyä lausuttavaa Väylävirastolla ei ole. Väylävirasto haluaa kuitenkin korostaa, että WECO-tutkimusprojektissa (Wind Energy production in COld climate) on tutkittu jään sinkoutumista tuulivoimalan lavoista. Tutkimus osoittaa, että jää voi sinkoutua sekä toiminnassa että paikallaan olevasta tuulivoimalasta yllättävän kauas. Yksittäisen tuulivoimalahankkeen tai tuulipuistohankkeen suunnittelijan tulee esittää liikenneviranomaiselle selvitys siitä, miten voimalan lapojen jäätyminen estetään ja miten mahdollisesti lapoihin kerääntynyt jää tunnistetaan. Väylävirasto edellyttää, että tuulivoimalan lavoista mahdollisesti irtoava tai sinkoava jää tai muu irtoava osa ei aiheuta vaaraa liikenneväylien liikenteelle.

Tuulivoimalahankkeen suunnittelun aikana on riittävän ajoissa kiinnitettävä huomiota tuulivoimalan osien varastointiin ja kuljetusreittien selvittämiseen. Tuulivoimalakuljetukset vaativat aina erikoiskuljetusluvan. Erikoiskuljetusluissa lupaviranomaisena toimii Pirkanmaan ELY-keskus. Voimaloiden osien kuljetuksia varten maanteiden, siltojen ja rumpujen kantokyky on varmistettava hyvissä ajoin ennen kuljetuksia. Jos rakenteiden vahvistamiselle tai mahdollisten tasoliittymien ym. parantamistoimille, kuten tasoristeyksiansien vahvistamiselle ja leventämiselle, todetaan tarvetta, toimenpiteet suunnitellaan ja toteutetaan hankkeesta vastaavan kustannuksella. Tämä koskee myös mahdollista valaisinpylväiden ja liikennemerkkien väliaikaista siirtoa sekä liittymien avartamista. Asian osalta tulee olla yhteydessä Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen maanteiden kunnossapidon aluevastaavaan. Liittymäluvat maanteille myöntää Pirkanmaan ELY-keskus. Ensisijaisesti tuulivoimalakuljetukset tulisi suunnitella muuta reittiä kuin rautatien tasoristeysten kautta. Jos tasoristeyksen käyttö lisääntyy tuulivoimaloiden rakentamisaikaisen liikenteen johdosta merkittävästi tai sen käyttötarkoitus muuttuu, on tienpitäjän haettava lisääntyvään tai muuttuvaan käyttöön oikeuttava Väyläviraston lupa. Väylävirasto voi liittää lupapäätökseen tasoristeyksen rakentamista, uudenlaista käyttöä, kunnossapitoa ja poistamista sekä tasoristeykseen liittyvää tietä koskevia ehtoja, joiden toteutus kokonaisuudessaan tai osittain, voi jäädä luvanhakijan vastuulle. Tasoristeyksiluvan tarpeesta voi olla yhteydessä Väylävirastoon, kirjaamo@vayla.fi. Lisätietoja tasoristeysten ylittämisen suunnitteluun ja toteutukseen liittyen on ohjeessa: "Erikoiskuljetukset rautatien tasoristeyksissä" (Väyläviraston julkaisu 8/2021 sekä tiivistelmä).

Suunnittelussa tulee huomioida, etteivät voimajohdon pylväät estä tai haittaa maanteiden käyttöä. Väylävirasto muistuttaa, että kaapeleiden ja johtojen sijoittamisessa tiealueelle noudatetaan, mitä liikennejärjestelmästä ja maanteista annetun lain (503/2005) 42 §:ssä ja 42 a §:ssä säädetään. Rakennettaessa voimajohtoa maanteiden yhteyteen tulee noudattaa Väyläviraston "Sähkö- ja telejohdot ja maantiet" -ohjeen (Liikenneviraston ohjeita 3/2018) lisäksi Liikenneviraston 12.10.2018 antamaa määräystä johtojen ja rakenteiden sijoittamisesta maantien tiealueelle (LVI/44/06.04.01/2018). Ohjetta tulee noudattaa siinäkin tapauksessa, että uusi johto rakennetaan olemassa olevan johdon rinnalle.

Tieverkon osalta ELY-keskus on toimivaltainen viranomaisena lausumaan.

Vastine:
Lausunnossa esitetyt seikat otetaan soveltuvilta osiltaan huomioon kaavaluonnoksessa ja -ehdotuksessa sekä arvioitaessa MRL 9 §:n mukaisesti kaavan vaikutuksia liikenteeseen ja liikenneturvallisuuteen.

16. Pohjois-Pohjanmaan liitto

Pohjois-Pohjanmaan liitto on osallistunut hankkeen YVA-menettelyn ennakkoneuvotteluun 15.2.2023 ja antanut lausunnon Hankilan ja Keson tuulivoimapuistojen laajennushankkeen YVA-ohjelmasta, Haapaveden Hautanevan tuulivoimapuiston osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä Käsämäen Hankilannevan tuulivoimapuiston osayleiskaavan laajennuksen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta 11.8.2023.

Maakuntakaava muodostaa keskeisen lähtökohdan seudullisesti merkittävien tuulivoimahankkeiden suunnittelulle. Kaavan tavoitteena on tuulivoimarakentamisen kokonaisuuden ohjaaminen ja vaikutusten hallinta koko maakunnan tasolla. Maakuntakaavan ohjausvaikutuksen huomioiminen edellyttää, että kaavan tavoitteet,

periaatteet, kaavassa osoitettujen alueiden rajaamisen perusteet ja kaavan suunnittelumääräykset otetaan tarkemmassa suunnittelussa huomioon.

Maakuntakaavassa osoitetut tuulivoima-alueet ovat ensisijaisia seudullisten tuulivoima-alueiden sijoittamispaikkoja. Maakuntakaava on luonteeltaan yleispiirteisien alueidenkäytön suunnitelma; siinä esitettyjen tuulivoima-alueiden rajaukset täsmentyvät kuntakaavan yhteydessä laadittavan YVA-menettelyn ja muiden vaikutustarkastelujen perusteella. Maakuntakaavan joustavuuden takia kaavassa osoitettujen alueiden sijaintia ja laajuutta voidaan muuttaa yksityiskohtaisemmassa kaavassa maakuntakaavatasoa tarkempien selvitysten ja vaikutusten arvioinnin perusteella. Tuulivoimaosayleiskaava ei saa kuitenkaan olla ristiriidassa maakuntakaavan keskeisten tavoitteiden ja periaatteiden kanssa, eikä kaava saa vaikeuttaa maakuntakaavan toteuttamista.

Hankkeen suhde voimassa olevaan maakuntakaavaan

Pohjois-Pohjanmaalla on neljä lainvoimaista maakuntakaavaa: 1.-3. vaihemaakuntakaavat ja Hankikiven ydinvoimamaakuntakaava. Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaava (2006) on kumoutunut 3. vaihemaakuntakaavan saatua lainvoiman KHO:n päätöksellä 17.1.2022. Voimassa olevan maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti maakuntakaava ohjaa seudullisesti merkittävää eli lainvoimaisten maakuntakaavojen osalta vähintään kymmenen voimaa käsittävän hankkeen tuulivoimarakentamista.

Keson laajennuksen hankealue eteläisintä ja itäisintä aluetta lukuun ottamatta sijoittuu 1. vaihemaakuntakaavassa osoitetulle tuulivoimaloiden alueelle (tv-1, 352 Kesonmäki).

Energia- ja ilmastovaihemaakuntakaava ja TUULI-hanke

Pohjois-Pohjanmaan liitto on käynnistänyt uuden maakuntakaavaprosessin loppuvuodesta 2021. Yhtenä merkittävänä teemana energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavassa tarkastellaan maakunnan tuulivoiman kokonaisuutta, uusia potentiaalisia tuulivoima-alueita ja sähkönsiirtoa maakunnassa TUULI-hankkeen pohjalta (Kestävä tuulivoimarakentaminen Pohjois-Pohjanmaalla), jota toteutettiin 1.6.2020-30.4.2023 välisenä aikana. TUULI-hankkeessa on valmistunut useita tuulivoimatuotantoa ja sijoittamista koskevia taustaselvityksiä kuten linnuston päämuuttoreitin päivitysselvitys, viherrakenne- ja ekosysteemipalveluselvitys, susireviiriselvitys ja sähkönsiirtoselvitys. TUULI-hankkeen sijainninhajausmalli valmistui kesäkuussa 2022 ja sen tulokset ovat vaihemaakuntakaavakartalla ja muissa kaava-asiakirjoissa esitettävän tuulivoimaohjauksen lähtökohtina. Sijainninhajausmallissa seudullisesti merkittävän tuulivoima-alueen alarajana on pidetty yhtenäistä seitsemän neliökilometrin (7 km²) aluetta, jolle mahtuu 7 tai enemmän tuulivoimaloita.

Energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan kuulemisaineisto (kaavaluonnos) oli nähtävillä 8.8.-23.9.2022, palautekooste ja yleisvastine käsiteltiin maakuntahallituksessa 13.2.2023 ja luonnosvaiheen vastineet 5.6.2023. Ehdotusvaiheen viranomaiskuuleminen järjestetään loppuvuodesta 2023. Viranomaiskuulemisen jälkeen edetään julkiseen kuulemiseen vuoden 2024 aikana. Energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan hyväksymiskäsittelyn tavoiteaika on kesällä 2024.

Energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan luonnoksessa on osoitettu sijainninohjausmallin pohjalta uusia, maakunnallisen tarkastelun perusteella potentiaalisimmiksi arvioituja tuulivoimaloiden alueita (tv-1, tv-2 ja tv-3) sekä päivitetty 1. ja 3. vaihemaakuntakaavassa osoitettuja tv-alueita. Pohjois-Pohjanmaan TUULI-hankkeessa

Keson laajennusalue itäosaa lukuun ottamatta on tunnistettu tuulivoimapotentialisiksi alueiksi. Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan valmisteluaineistossa Keson laajennusaluetta ei ole osoitettu uutena tuulivoimapotentialisena alueena.

Vaihemaakuntakaavan valmisteluvaiheen kuulemisen aikana saatu palaute otetaan huomioon, kun maakuntakaava-aineistoa työstetään edelleen kohti maankäyttö- ja rakennusasetuksen (MRA 13 §) mukaista viranomaislausuntokierrosta (viranomaiset, kunnat). Vaihemaakuntakaavan laatimisen tueksi on ehdotusvaiheessa laadittu ja hyväksytty maakotkaselvitys (MKH 13.2.2023) ja maisemaselvitys (MKH 8.5.2023), jotka tuovat osaltaan taustatietoa maakuntakaavan yhteisvaikutusten arviointiin. Keson laajennushankkeen osalta tämä tarkoittaa sitä, että aluetta tarkastellaan uudelleen kaiken saadun palautteen ja selvitystiedon pohjalta ennen viranomaiskuulemiskierrosta.

Kesonmäen tuulivoimapuiston laajennuksen tuulivoimalat kytkeytyvät selkeästi Kesonmäen tuotannossa olevan tuulivoimapuiston ympärille. Yhdessä ne muodostavat vaikutuksiltaan seudullisen mittaluokan tuulivoima-alueen. Voimassa olevan maankäyttö- ja rakennuslain mukaan seudullisesti merkittävää tuulivoima-aluetta ei voida hyväksyä ennen kuin alue on maakuntavaltuuston hyväksymässä maakuntakaavassa seudullisesti merkittävänä tv-alueena. Maakuntavaltuuston hyväksymispäätös voi olla valituskäsittelyn alaisena oikeusasteissa eli maakuntakaavan ei tarvitse olla lainvoimainen (kuulutettu voimaan ilman lainvoimaa MRL 201 §). Kuntakaavan selvitykset ja kaavoitus voivat kuitenkin edetä ehdotusvaiheen kuulemiseen saakka.

Sähkönsiirto

Sähkönsiirron ratkaisut tuottavat merkittäviä vaikutuksia tuulivoimapuistojen ulkopuolelle. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa ei ole kerrottu miten hankkeen liittäminen kantaverkkoon suunnitellaan toteutettavaksi. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan on tärkeää lisätä tietoa sähkönsiirtosuunnitelmista.

Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihe- ja maankäytön suunnitelman luonnokseen on täydennetty yleisiä tuulivoiman suunnittelumääräyksiä sähkönsiirron osalta siten, että ”*lähellä sijaitsevien tuulivoima-alueiden liittäminen sähköverkkoon on ensisijaisesti keskitettävä samaan tai olemassa olevaan johtokäytävään ja yhteispylväisiin, yhteistyössä muiden energiantuotannon hankealueiden kanssa*”.

Hankkeen vaikutukset arvokkaaseen kulttuurimaisemaan ja rakennettuun kulttuuriympäristöön

Yksi hankkeen todennäköisesti merkittävistä vaikutuksista kohdistuu arvokkaisiin kulttuurimaisema-alueisiin. Kesonmäen tuulivoimahankkeen laajennuksen ympärille sijoittuu useita maakunnallisesti arvokkaita kulttuurimaisema-alueita kuten Malisjokivarren kulttuurimaisema, Vätjusjärven kulttuurimaisema ja Pyhäjokilaakson, Mustikkamäen ja Sulkakylän kulttuurimaisema. Lisäksi Kesonmäen laajennuksen läheisyydessä sijaitsee useita maakunnallisesti arvokkaita rakennettuja kulttuuriympäristökohteita, erityisesti Karsikkaan kylässä.

Energia- ja ilmastovaihe- ja maakuntakaavan laatimisen tueksi on valmistunut selvitys tuulivoimarakentamisen vaikutuksista maisemaan. Selvitys löytyy TUULI-hankkeen nettisivuilta: <https://www.pohjois-pohjanmaa.fi/kehittaminen/omat-hankkeet/tuuli-hanke/>. Selvityksen mukaan alueelle suunnitellut voimat näkyvät selkeästi kaikille maakunnallisesti arvokkaille kulttuurimaisema-alueille. Voimat näkyvät selkeästi myös

lähialueen järville ja viljelyalueille. Huomioitavaa on, että osa TUULI-hankkeen maisemaselvityksen kohdekortteihin kirjatusta lievennystoimenpiteistä on tarkoitettu tarkemman, hankekohtaisen suunnittelun ohjaamiseen tuulivoimalakohtaisella tasolla, maakuntakaava on yleispiirteisempi suunnittelun taso.

Keson tuulivoimapuiston laajennuksen vaikutukset arvokkaisiin maisema-alueisiin ja kulttuuriperintökohteisiin on arvioitava huolellisesti ja esitettävä lievennystoimenpiteitä. Lievennystoimenpiteitä on esitetty maisemaselvityksen kohdekortilla (nro 140). Lisäksi tuulivoimat tulevat näkymään selkeästi hankealueen ympärillä sijaitseviin kyliin, jotka voivat jäädä usean tuulivoima-alueen ympäröimäksi. Hankkeen vaikutusten arvioinnissa on huomioitava vaikutukset ihmisten elinoloihin ja viihtyvyyteen.

Hankkeen vaikutukset luonnonympäristöön

Pohjois-Pohjanmaalla on laadittu vuonna 2021 TUULI-hankkeen yhteydessä maakunnallinen viherrakenne- ja ekosysteemipalveluselvitys. Kesonmäen ja sen laajennuksen poikki luoteis-kaakko -suunnassa kulkee selvityksessä tunnistettu luonnon ydinalueita yhdistävä ekologinen yhteys, joka on osoitettu myös energia- ja ilmastovaihe- ja maakuntakaavan luonnoksen tuulivoiman ja sähkönsiirron teemakartalla (liite 1). Kesonmäen laajennuksen läheisyydessä sijaitsee myös metsäpuiston elinympäristöjä. Hankkeen YVA- ja kaavoitusmenettelyissä on arvioitava riittävällä tarkkuudella hankkeen vaikutukset metsäpuistoihin ja kiinnitettävä huomiota, että riittävän leveä ekologinen yhteys eläinten liikkumiseen säilyy alueen mahdollisen rakentamisen jälkeenkin.

Kesonmäen laajennuksen luoteisin osa sijoittuu Nivalan susireviirille. Hankkeen yhteydessä on arvioitava riittävällä tarkkuudella tuulivoimahankkeen vaikutukset susireviiriin.

Yhteisvaikutukset

Pohjois-Pohjanmaan liiton arvion mukaan merkittäviä vaikutuksia syntyy myös yhteisvaikutuksista lähialueen toiminnassa olevien tuulivoimapuistojen (Kesonmäki ja Hankilanneva), Kukonahon luvitetun tuulivoimapuiston ja suunnitteilla olevien Hakulinkankaan ja Riitamaa-Nurmesnevan tuulivoimapuistojen kanssa. Vaikutukset kohdistuvat erityisesti arvokkaille kulttuurimaisema-alueille ja ihmisten elinoloihin ja viihtyvyyteen sekä Hirsinevan Natura-alueelle ja metsäpuistoon.

Yhteisvaikutusten arvioinnissa on arvioitava hankkeen vaikutuksia edellä mainittuihin asioihin erityisen huolellisesti ja esitettävä lieventämistoimenpiteitä.

Vastine:

Lausunnossa esiin tuodut seikat on huomioitu kaavan luonnosvaiheen aineistossa. Maakuntakaavan ajantasainen tilanne on otettu kaavoituksen lähtökohdissa huomioon. Kaavaselostuksen sisältöön on koottu selvitysten keskeiset johtopäätökset ja ne muodostavat perustan kaavaratkaisuille. Lausunto merkitään muilta osin tiedoksi.

17. Haapavesi, rakennusvalvonta

Rakennus- ja ympäristölautakunnalla ei ole huomautettavaa laaditusta osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta.

Vastine:

Merkitään tiedoksi.

Mielipiteet

1. Henkilö A

Haapaveden kaupungille,

Tässä kirjelmässä on mielipiteeni Haapaveden Keso-laajennus tuulivoimahankkeen kaavan osallistamis- ja arviointisuunnitelmaan (OAS) liittyen. Omistan suunnitelma-alueella kiinteistön, jonka yksi osa sijoittuu Karsikkaan kylälle ja toinen osa on havumetsää Keso-tuulivoiman laajennussuunnitelman rajanaapurina. Alueellani on vapaa-ajan asuntoni ja maa-alueillani tehdään myös luonnontieteellistä ja kestävyystutkimuksellista toimintaa.

Huomioita Keso-hankkeiden tiedottamisesta ja sijoittelusta:

- Tuulivoimaloiden perustamisessa on ollut puutteellista tiedottamista Kesonmäen ensimmäisen tuulivoimala-alueen perustamisesta lähtien kiinteistöjen omistajille. En taatusti olisi rakentanut alueelle, jos olisi ollut tiedossa maaseutuympäristön muuttaminen teollisuusympäristöksi tuulimyllyineen, kasvavine louhosalueineen ja potentiaalisine kaivosalueineen. Olemassa olevat Keson tuulimyllyt aiheuttavat jo nyt rajuja muutoshaittoja maaseutumaisemaan kookkailla rakenteillaan, jatkuvalla välkkeillään ja rikkovat äänihurinalla tietyillä säätyypeillä alueen ainutlaatuisen hiljaisuuden. Katsokaa oheisia alla olevia kuvia ja miettikää, millaiselta vilkkuvalta tivolilta paikka näyttää, kun siihen lisätään runsaasti toinen kerros yläpuolelle vilkkuvia ja humisevia tuulivoimaloita. Tämäkö on kulttuuriperinnön ja viihtyisyyden käsite Haapavedellä?

Kuvat 1 ja 2. Näkymää Karsikkaan kylältä pohjois-koilliseen kesällä 2023, johon kaavaillette lisää tuulivoimaloita. Valokuvat Eira Ainalinpää 2023.

- Maisemahaitat ovat selkeässä yhteydessä myös kiinteistön myyntiarvoon ja laskevat paikan käyttöarvoa, joka nyt on jo romahtanut ja pahenee entisestään Keson ja Hankilannevan laajennuksien sekä Haapajärven suuntaan kaavailun Hakulinkankaan tuulivoimapuiston myötä. Yhteensä Karsikkaan kylän ihmiset ympäröidään lähes sadalla tuulivoimalalla! Kokonaisvaikutukset (maisema-, väke-, äänivaikutukset sekä potentiaaliset säteilyn pitkäaikaisterveysriskit) ovat toteutuessaan kohtuuttoman suuret Karsikkaan kylälle 2-5 km:n etäisyydellä ja saartaessaan Karsikkaan kylän useista eri ilmasuunnista.

Ennen kylä oli maaseutukylä, mutta nyt siitä on tulossa vain mahdollisia terveysriskejä sisältävä teollisuusalue. Suurilla sähkövoimalalinoilla on tutkitusti todettu syöpäriski etenkin lapsille pitkäaikaisaltistuksessa. Aikuisille kattavia tutkimuksia ei ole edes tehty. Voimaloiden lisääntyessä myös sähkönsiirtolinjojen säteilyt saattavat voimistua. Valitettavasti myöskään itse tuulivoimaloiden monivuotisten ja vertaisarvioitujen tiedon puuttuessa kaikista terveysvaikutuksista ei ole vielä riittävästi tietoa saatavilla. Näin ollen varoetäisyydet asutukseen ja naapuripaikkojen aktiivikäyttöön olisi ehdottomasti huomioitava ja laitettava suuremmiksi kuin kaksi kilometriä. Ei ole mitenkään mielekästä asua/lomailla/työskennellä terveysriskejä sisältävällä alueella.

- Hankkeiden tiedotuksessa olisi ollut paljon parannettavaa. Kaupunginhallituksen Keso-laajennuspäätöksen jälkeen Puhuri alkoi laajentaa omatoimisesti suunnittelualueutta tarjoamalla pitkäaikaisia vuokrasopimuksia alueen maanomistajille. Tällä tavalla suunniteltu kaava-alesuunnitelma ulottuu aivan liian lähelle Karsikkaan kylän asutusta. Kyseisen alueen maanomistajana olen ilmoittanut kirjallisesti, ettei kiinteistöni ole tuulivoimaloiden käytössä. Kiinteistöni onkin rajattu rajanaapuriksi Puhurin Keson laajennusehdotuksesta, mutta hankkeen

haitat ovat yhä voimakkaasti läsnä niin vapaa-ajan vieton kuin metsänhoitotoimien ja tutkimustöiden osaltani. Mahdolliset maisema ja terveyden menetykset eivät edes ole rahalla korvattavissa. Tuulimyllyt tulisi sijoittaa paljon kauemmaksi kiinteistöistäni, jotta kiinteistöni metsäosalla voisi suorittaa tutkimuksia turvallisesti eri vuodenaikoina ilman pelkoa tippuvista myllynosista, voiteluöljyistä, sähköriskeistä tai talvisin siipien lentävistä jääpaloista. Metsäosassa tutkimusalueellani on myös puiden ja varpuksien luontaisia erikoiskasvumuotoja, jotka eivät saa tuhoutua esimerkiksi alueen huoltotiestölaajennuksissa.

Keson ja lähialueen muiden tuulivoimaloiden kokonaisvaikutukset:

- Miksi Haapavesi ja Haapajärvi sijoittavat tuulivoimalarakentamisen Karsikkaan kylän ympärille ja siten luovat kumuloituvia negatiivisia elinympäristövaikutuksia alueelle? Lähietäisyydellä sijaitsevalla Hankilannevalla on vuosien saatossa havaittu myös monipuolista linnustoa kartoitusten yhteydessä. Lintujen laajasta reviirikäyttäytymisestä johtuen se tukee alueen FINIBA- ja IBA-linnustoalueita. Myös suurnisäkkäistä on toistuvia havaintoja alueella, josta itsellänikin on ollut viime vuosina toistuvia havaintoja mm. metsäpeuran osalta. Lisäksi ainakin osa Keson metsikköalueesta lienee kuulunut joidenkin lepakoiden syysmuuttoalueeseen, sillä kiinteistölläni on ollut syksyisin näköhavaintoja lepakoista viimeisten kolmen viime vuoden ajalta. Asian osalta on tänä vuonna meneillään lisäselvitys äänien osalta myös detektorilla. Kaikenlainen lepakoiden häirintä on kiellettyä EU:ssa.
- Onko Karsikkaan Maljakallion maa-aineksen otto suojattu ja valvottu ulkopuolisen toimesta riittävästi pohjaveden käyttökelpoisuuden säilymisen turvaamiseksi alueella? Kallioalueen maa-aineksia tullaan käyttämään ilmeisen runsaasti tuulivoimapuistojen perustustöihin. Karsikkaan kylällä on jo turmeltu pohjavedestä vetensä saava entinen soranotto- ja uimalammikkopaikka tehomaatalouden rehevöittämänä, muilla toimin ja kunnallisen valvonnan loputtua, vaikka kylä markkinoi itseään vuosia takaperin kunnan vuoden ympäristökylänä (kts. kuva 3). Pelkästään teknisten keinopohjavesien varaan laskettavat vesitilanteet eivät ole pitkällä ajanjaksolla kestäväällä pohjalla puhdistavien kemikaaliputteiden vuoksi, kuten esim. Ruotsissa on jo huomattu. Yleisesti maailmalla puhdas pohjavesi on vähentymässä, joten Suomessa on oltava valmius omaan ja muiden auttamiseen vesitilanteiden muuttuessa. Näin ollen luontaisista pienistäkin puhtaista vesistöalueista on huolehdittava. Itse hyödynnän vapaa-ajan asunnolla sade- ja kaivovettä laajalle tutkimuspuutarhalle. Jos pohjavesi pilaantuu, loppuu uniikin ja laajan puutarhankin ylläpito ja sen myötä hyönteis- ja kasviaineiston pitkäaikaisaineiston keruu tutkimus- ja tietokirjallisuustyöhöni.

Kuva 3. Onko kunnalla vara tuhota lisää pohjavesiä? Tämän kuvan Karsikkaan pohjavesilammikko oli vielä 80-luvun lopulla uimakelpoinen. Maa-ainesten otossa on oltava varmoja selvityksiä valuma-aluevaikutuksiin. Valokuva E. Ainalinpää 2022.

- Haapaveden alueella on voimakasta tehomaataloutta, sen yhdistyminen laaja-alaiseen tuulivoimatuotantoon on iso riski alueen pölyttäjähönteiskannan säilymiselle. Lajistoa vaarantuu niin maanpinnan tasolla kuin ylemmillä lentokorkeuksilla. Hönteismäärien heikentyminen heijastuu viiveellä satoihin ja etenkin alueen linnustoon. Häiriö tullenee näkymään tuholaislajien yleistymisenä metsänkasvatuksessa ja viljelyssä hajotustoiminnan ja lajistosuhteiden muuttuessa. Olisikin mietittävä, onko kaikkia kunnan energiakehitysnäkymiä järkevää laskea tuulivoiman varaan. Myös luontokadon estämistoimet voivat jatkossa avata varteenotettavia positiivisia taloudellisia näkymiä kunnille ja tuhoamistoimet laskuja. On valittava, mikä on todella arvokasta säilytettävää elämässä. Onko elämä ylipäättensä mielekästä alueella, jos menetetään kulttuurimaisema-arvot ja luonto sen mukana. Tämänhetkinen tuulivoimaenergiarakentaminen ei vielä huomioi mahdollisia kiristyviä luontokatokorvauksien lainkaan. Toisaalta myöskään kompensaatiot eivät useinkaan riitä ratkaisuksi, jos halutaan säilyttää toimivia laajempia ekosysteemien välisiä vuorovaikutuksia.
- Kunnissa olisi huomattava laajemmin tulevaisuusnäkymät teknologian kehittymisen osalta. Uusiutuvan energian tarve on ilmeinen maailmassa, mutta sen toteutus ei saa tuhota olemassa olevien ihmisten tai pahentaa biodiversiteettikatoa ja kuluttaa rajallisia maamineraaleja. On maltettava odottaa myös tuulivoima- ja aurinkoenergiatekniikan kehittymistä, joka piakkoin voitaneen huomaamattomasti integroida jo rakennettuun infrastruktuuriin lähelle käyttäjiä. Näin vältettäisiin myös turhia taloudellisia kuluja, jotka joudutaan todennäköisesti huomioimaan tulevana luontokatokorvauksissa ja vanhan tekniikan poistossa niin kunnan kuin yksityistenkin osalta. Monia kulttuurisia ja luontokatomenetyksiä on myös mahdoton palauttaa ennalleen, jos ne kerran menetetään.

Vaalikaa siis kunnassanne sitä luontoa ja ihmisten välistä tasa-arvoa elinympäristöissä, joka jo monin paikoin Suomessa ja maailmalla jo menetetty ja tekee siitä ylpeyden aihe, eikä vain taakka ja itseisarvoton kauppatavara. Kestävän kehityksen tärkein kivijalka on ekologinen kestävyys, joka tarkoittaa niin bio- kuin geodiversiteetin säilyttämistä. Sillä luodaan myös sosiaalista ja kulttuurillista pääomaa. Korkea varovaisuusperiaate antaa tilaa kehittyä uusiutuvia energiamuotoja paremmiksi ja on siten ensiaskel YK:n Montrealin vuoden 2022 luontokokouksen tavoitteiden suuntaan, mitkä ovat nousemassa maailmalla ilmastonäkökulmien rinnalle.

Vastine:

Mielipiteessä esiin nostetut vaikutukset on käsitelty hankkeen selvityksissä ja vaikutusten arvioinnissa. Melu-, varjostus-, maisema- ja luontovaikutuksista on laadittu erilliset selvitykset, joiden arvioinnin johtopäätökset esitetään kaavaselostuksessa. Maiseman osalta arviointi perustuu näkymäalueanalyysiin ja havainnollistavaan aineistoon. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa mainittuja selvityksiä täydennetään tarvittaessa kaavaprosessin aikana.

Muilta osin mielipide merkitään tiedoksi.

2. Henkilö B

1. Haapavesi on yksi niitä Pohjoispohjalaisia kuntia, joihin kohdistuu voimakasta tuulienergiarakentamista. Myös laaja bioenergiaratkaisu odottaa päätöksiä. Lisäksi Haapavedellä on kaivostoimintaan kohdistuvaa ennakkovarautumista, joka vaikuttaa ylisukupolvisesti maankäyttöön ja sitä kautta asukkaisiin ja muihin Haapavedellä maata omistaviin. Tästä johtuen Haapaveden kaupungissa on välttämätöntä tehdä ennen minkään muun kaavoituksen jatkamista edellä mainituista asioista johtuen ennakoiva strategia-asiakirja, jolla varmistetaan kuntalaisten, maanomistajien ja myös kunnan ja muiden sidosryhmien intressit pitkällä aikavälillä.

Strategia-asiakirjaa on kansalaisten taholta jo jonkin aikaa vaadittu (valtuustoaloite ja kuntalaisaloite ja viimeksi ELY:n virkahenkilön arvio tuulivoimastrategiasta), mutta kaupunki on sivuuttanut nämä näkökulmat, mikä loukkaa kansalaisten tiedon saannin tarvetta ja estää riittävän kokonaisnäkemyksen muodostamisen kaupungin meneillään oleviin ja tuleviin maankäyttö- ja kaavaratkaisuihin. Kaavoitukseen yleisenä lähtökohtana on avoimuus, osallistaminen ja mielipiteiden kuuleminen. Näin ei nykyisessä tilanteessa kuitenkaan ole toimittu ja viimeistään nyt päättäjien on asiaan ryhdyttävä.

2. Hankilanmäen ja Keson tuulivoimala-alueiden kaavoitukset ovat erittäin aggressiivisia yhtä kylää, Karsikasta, kohtaan. Kun tähän lisätään kylän rajalle, Haapajärven kaupungin suunnittelema tuulivoimala-alue, sekä kylää reunustavat siirtovoimajohdot, voidaan todeta, että yksittäinen kylä on jo nyt ”motitettu” erilaisella energiarakentamisella ja siten saatettu alueen maanomistajien ja asukkaiden elämänlaatu ja tulevaisuuden näkymät varsin kyseenalaiseksi. Näin on päässyt käymään, kun kaupungilla ei ole ollut kokonaisnäkemyksiä kuten edellä kirjoitin. Nyt tämä yhteisvaikutusten arviointi on

kuteinkin tehtävä sitä suuremmalla tarkkuudella ja estettävä asukkaiden elinympäristön, asumisviihtyvyyteen sekä terveyteen ja hyvinvointiin kohdistuvat uhat. Koska näyttää siltä, että jo nykyinen olosuhde on tuhonnut osan kylän elinkelpoisuudesta on vähintäänkin kohtuullista, että kaavoitusta ei jatketa pelkän tuulienergiarakentamisen näkökulmasta vaan esille tulleet kaivostoiminnan mahdollisuudet on tuotava avoimesti esiin, jotta niitä voidaan tarkastella kylän maanomistajien ja asukkaiden taloudenkin turvaamisen näkökulmasta. Ei ole oikein, että maanomistajien taloudellisia intressejä poljetaan etukäteen kaavoittamalla alue pelkästään tuulienergiarakentamiselle, jos kaivostoiminta on kannattavampaa.

Kaavoituksessa tulee huomioida siksi, mitä mm. Tukes lausuu tuulivoimasta ja kaivostoiminnasta: <https://kaivosvetoimus.fi/lisatietopaketti/tuulivoima/>

3. Kaavoituksen osalta kuntalaisilla ja maanomistajilla on mitä suurimmassa määrin oikeus luottaa siihen, että tätä päätöksentekoa koskee myös vaikutusten ennakkoarviointi:

<https://thl.fi/fi/web/hyvinvoinnin-ja-terveyden-edistamisen-johtaminen/hyvinvointijohtaminen/paatosten-vaikutusten-ennakkoarviointi/ennakkoarvioinnin-toteuttaminen>

Puhutaan ylisukupolvisista asioista, omaisuuden arvoon, terveyteen ja hyvinvointiin sekä elinvoimaisuuteen ja myös elinkeinoihin vaikuttavista asioista. Siinä missä kaivos- tai energiarakentaminen ovat merkityksellisiä, on hiljaisilla ja rauhallisilla – harvaanasutuilla kylillä, kuten Karsikas - myös uudenlaisen bisneksen mahdollisuuksia jos ja kun kaavoituksella turvataan näiden potentiaalisten elinkeinojen mahdollisuus. Luonnon monimuotoisuus, äänimaisema, kulttuurinen maalaismaisema ilman kaupunkimaista rakentamista ovat kylän potentiaalisia greencare- elinkeinomahdollisuuksia, jotka nykyiset maanomistajat haluavat säilyttää jälkipolville. Siksi mitään potentiaalista elinkeinomahdollisuutta ei voi jättää arvioimatta eikä kaavoituksella voida ylikävellä.

Keson ja Hankilanmäen osalta (sekä yhteisvaikutusten näkökulmasta koskien Haapajärven hanketta), Karsikkaan kylää tulee tarkastella kaavoituksessa sekä nykyisen maatalouden harjoittamisen ja sen potentiaalien mutta myös luonnon itsensä tarjoamien uusien elinkeinojen, greencare -palveluiden ja muun luontomatkailun näkökulmasta. Näidenkin varmistamiseksi Haapavedellä olisi syytä olla strateginen kokonaisnäkemys eri elinkeinojen

mahdollistamisesta paikkakunnalla. Haapavedellä on luontomatkailupotentiaalia (Ainalin lintujärvi, yli 20 muuta järvikokonaisuutta, myös suoluontokokonaisuus, ja viimeksi suoalueiden hallinto-oikeuden päätöksellä todettujen lintukantojen arvioinnin tärkeys maankäytön suunnittelussa syytä pitää mielessä). Vaikka juuri nyt energiarakentaminen näyttää järkevältä, onko se sitä enää 30:n vuoden päästä? Kaavoitusta ei pidä siksi tehdä lyhytnäköisesti yhden elinkeinon varjossa.

Kunnan talous on ollut tähän asti päättäjien vahva vaikutin tuulivoiman suosimiselle mutta kuntalaisten ja maanomistajien on ainakin toistaiseksi ollut vaikea hahmottaa edes talousvaikutusten todellisuutta: Yksi tuulivoimala tuottaa elinkaarensa aikana 400 000 euroa verotuloja. Kuinka paljon myllyjä pitäisi olla, että se turvaisi kunnan talouden? Mitä se käytännössä tarkoittaisi? Esimerkiksi uuden koulun rakentamisen pohjalla ollut pitkän tähtäimen väestöennuste, joka on pystytty arvioimaan myös talouden näkökulmasta, tuskin sitä on epävarmojen tuulitulojen varaan laskettu. Ei voi olla niin, että kaupunki olisi näin suurella riskillä lähtenyt isoon investointiin – tai toivottavasti ei ole. Haapavedellä on monipuolista elinkeinotoimintaa ja ”munien yhteen koriin laittaminen” – tuulen varaan rakentaminen – on kyllä riskibisnes.

Elinkeinoelämän monipuolisuuden turvaaminen laadukkaalla maankäytön suunnittelulla ja pitkän tähtäimen kehittämisnäkemyksellä on välttämätöntä. Tästäkin syystä on järkevää ottaa aikalisä maankäytön pitkäjänteisen suunnittelun toteuttamiseksi ja kestäväen tulevaisuuden rakentamiseksi Haapavedelle.

4. Viestintä maankäytön ja kaavoituksen osallistamisessa

Haapavedellä tarvitaan siis kaupungin strategista näkemystä maankäytölle, joka turvaa kuntalaisten ja alueella maataomistavien intressit pitkällä aikavälillä. Erilaisten intressien yhteensovittaminen on kaupungin päättäjien vastuulla. Tällä hetkellä ”häntä on heiluttanut koiraa”, eli tuulienergiayhtiöt (ja sama koskenee kaivostoimintaan liittyvää ”suunnitelmallisuutta”) ovat saaneet omien intressiensä pohjalta ”vallata” maata. Tämä ei ole yhtiöiden vika vaan tämä on kaavoitusmonopolia käyttävän kunnan tähänastisen toimintamallin valuvika. Näin ei siis voi jatkua.

Maankäytön ja kaavoituksen lähtökohtina on avoimuus ja asukkaiden sekä maanomistajien kuuleminen ja osallistaminen. Näennäisesti ja lakipykälien mukaan tuskin valtuustoakaan

voidaan syyttää lain rikkomisesta mutta ei nykyistä käytäntöä voi mitenkään pitää modernina toimintatapana.

Nyt viimeistään siis strategiatyöhön on käytävä. Viestintä on tässä tilanteessa hoidettava äärimmäisen laadukkaasti. Sen on palveltava kuntalaisten, muiden maanomistajien (myös ”kesäasukkaiden”), yritysten ja yhteisöjen tiedonsaantitarpeita ja toteutettava sellaisia viestinnällisiä menetelmiä ja välineitä, että kaikki voivat hahmottaa, mitä Haapaveden kaupungissa on tapahtunut ja tapahtumassa maankäytön ja kaavoituksen osalta nyt ja tulevaisuudessa. Mielipiteitä on aidosti kuunneltava ja oltava aidosti vuorovaikutuksissa eri intressiryhmien kanssa.

Avoimuus ei ole riski vaan se on asioiden mahdollistaja ja taloudellisesti tuloksen tekemisen väline. En näe mitään syytä miksi siis Keson ja Hankilanmäen osalta kaavoitusta ei voitaisi pysäyttää / jättää lepäämään ja odottamaan kaupungissa käytävää kansalaiskeskustelua ja päättäjien sen pohjalta tehtäviä linjauksia. Puhumme kokonaisuudessaan Haapaveden tulevaisuudesta. Se on enemmän kuin 30-vuotiset maanvuokrasopimukset tuulipuistoille. Päätökset, joita nyt tehdään Haapaveden luonnon ja kauniin kunnan yli hätiköidysti, ovat ylisukupolvisia; vastuu on suuri. Haapaveden kaupunki voi vielä profiloitua uudelleen luontoa, kaupungin rikasta kulttuuri- ja sivistyshistoriaa sekä maakunnan kauneinta maisemaa arvostavaksi paikkakunnaksi, joka osaa sovittaa yhteen talouden ja asukkaiden hyvinvoinnin kestävästi.

Vastine:

1. Kaupungin strategiset linjaukset ja maankäytön kokonaisohjaus on otettu huomioon kaavoituksen lähtökohdissa ja valmistelussa. Mielipide merkitään tältä osin tiedoksi.
2. Hankkeen yhteisvaikutukset on arvioitu YVA-menettelyn yhteydessä ja ne on esitetty kaavaselostuksessa. Mielipide merkitään tältä osin tiedoksi.
3. Vaikutusten arviointi kattaa hankkeen vaikutukset elinkeinoihin, ympäristöön ja maankäyttöön sovellettavien säännösten ja selvitysten mukaisesti. Mielipide merkitään tältä osin tiedoksi.

4. Osallistuminen ja vuorovaikutus järjestetään alueidenkäyttölain mukaisesti ja kaavoituksen etenemisestä tiedotetaan kaavamenettelyn vaiheissa. Mieli pide merkitään tältä osin tiedoksi.

3. Henkilö C (Sama mieli pide saapunut kaksi kertaa samalta henkilöltä)

Mieli pide Hankilannevan ja Kesomäen tuulipuistojen laajennuksen, Keson laajennuksen osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta (OAS 8.5.2023)

Osayleiskaavatyössä tulee selvittää vaikutukset kaikkiin maakunnallisesti arvokkaisiin rakennettuihin kulttuuriympäristöihin, myös yksittäisiin rakennusperintökohteisiin. OASissa on kirjattu vain alueaiset kulttuuriympäristöt. Osayleiskaavatyössä tulee huomioida vaikutukset myös näkyvyysalueen paikallisesti arvokkaaseen rakennusperintöön, maisema- ja virkistysalueisiin ja virkistysmahdollisuuksiin.

Suunnitellun tuulivoimateollisuusalueen maisemavaikutukset maakunnallisesti arvokkaaseen maisema-alueeseen *Vatjusjärven kulttuurimaisema* olisivat erittäin suuret, sillä toteutuessaan alue sijoittuisi leveänä vyöhykkeenä arvokkaan maisema-alueen eteläpuolelle ja hallitsisi häiritsevästi maisemakuvaa.

Tuulivoimateollisuusalueiden laajentamista Vatjusjärven kulttuurimaisema-alueen eteläpuolelle ei pidetä suositeltavana Pohjois-Pohjanmaan TUULI-hankkeen maisemaselvityksessä (pohjois-pohjanmaa.fi/wp-content/uploads/2023/05/Maisemaselvityksen-kohdekortit.pdf kohdekortti 140). Maisemaselvityksessä todetaan, että ”voi olla mahdollista sijoittaa muutamia yksittäisiä voimaloita Kesonmäen tuulivoima-alueen välittömään läheisyyteen. Muuten alueet tulee jättää voimalarakentamisen ulkopuolelle”.

Maisemavaikutusten arviointi tulee tehdä yhteistyössä paikallisten asukkaiden ja loma-asukkaiden kanssa. Esimerkiksi tärkeät näkymäakselit tulee määrittää yhteistyössä heidän kanssaan. Kaikkia näkymäalueen asukkaita ja loma-asukkaita on kuultava kirjallisesti. Asukaskysely tulee lähettää myös näkymäalueen lomakiinteistöjen omistajille. Osayleiskaavan eri vaiheissa saatu kaavan vaikutuksia koskeva palaute tulee kirjata kaavan vaikutusten arviointiin.

Vatjusjärven kulttuurimaisema-alueella on paljon asutusta ja loma-asutusta. Alueelle on hakeuduttu asumaan kauniin maiseman vuoksi. Nyt maisema-arvot uhkaavat rapautua toteutuneen ja suunnitellun tuulivoimateollisuusrakentamisen vuoksi ja kiinteistöjen jälleenmyynti on jo vaikeutunut. Jos kaikki toteutetut, vireillä olevat ja suunnitellut tuulivoimateollisuusalueet – Puutionsaari, Kukonaho, Koivulanneva, Kesonmäki, Hankilannevan ja Kesonmäen laajennus ja Piippanneva – rakennetaan, jää Vatjusjärven kulttuurimaisema-alue tuulivoiman saartamaksi.

Vastine:

Mielipiteessä esitetyt vaikutukset meluun, maisemaan ja asumisympäristön olosuhteisiin on käsitelty hankkeen vaikutusten arvioinnissa. Vaikutusten arviointi perustuu melu- ja välkeselvityksiin, maiseman muutosten tarkasteluun sekä elinoloihin kohdistuvien vaikutusten arviointiin, jotka esitetään kaavaselostuksessa. Muilta osin mieli pide merkitään tiedoksi.

4. Henkilö E

Hankilan ja Keson tuulivoimahankkeiden laajennuksesta.
 Hankilan ja Keson tuulivoimalat vaikuttavat voimakkaasti Karsikkaan ympäristöön.
 Jo nyt tällä alueella on paljon tuulimyllyjä ja laajennusta on suunnitteilla. Itseasiassa jokapuolelle Karsikkaan kylää on tulossa myllyjä. Mielestäni asiassa ei ole paljon ajateltu kylällä asuvia ihmisiä. Ja kylällä asuvat ihmiset pitäisi ottaa huomioon. Myllyt tulevat todella lähelle taloja ja monesta suunnasta esimerkiksi omaa taloani. Mielestäni myllyjä ei saisi sijoittaa niin lähelle asutusta.
 Näitten nyt olemassa olevien myllyjen perusteella pidän suurimpana haittana sitä välkytystä. Esimerkiksi omassa talossani Kesonmäen tuulipuistosta myllyjen välkytystä osuu suoraan keittiön ikkunoihin. Ja laajennuksessa oli suunniteltu että Kesonmäen tuulipuistoon tulee 2 myllyä vielä likemmäksi asutusta. Niiden välkytys osuu vierestä suoraa ikkunoihin. Myllyjen välkytys on todella voimakasta niin kuin salama osuisi koko ajan ikkunaan. Eikä ikkunoista kärsi katsella ulos silloin kun välkytys osuu ikkunaan. Joskus joutuu jopa katsomaan miten päin kärsii istua kun käy niin kova välkytys. Erityisen kirkasta välkytys on kun tulee hämärää. Myllyn valot muuttuvat punaiseksi vasta kun on melko pimeää ja aloittavat kirkkaana välkytyksen aikaisin aamuhämärällä.

Vastine:

Osayleiskaavassa hyödynnetään YVA-hankkeessa laadittuja selvityksiä ja vaikutusten arviointeja. Ympäristövaikutusten arviointi on laadittu lain ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (252/2017) mukaisesti. YVA-menettelyssä on arvioitu myös mielipiteessä esitetyt välke- ja asumisvaikutukset.

OAS:ssa kuvatut selvitykset ja vaikutusten arvioinnit on tarkistettu ja vastaavat YVA-selostuksessa esitetyt laskentoja ja arvioita. Tarvittaessa osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa mainittuja selvityksiä täydennetään kaavaprosessin aikana.

Osallisella on Alueidenkäyttölain 62 §:n mukaan mahdollisuus osallistua kaavan valmisteluun, arvioida kaavoituksen vaikutuksia sekä esittää mielipiteensä suullisesti tai kirjallisesti. Kaavoituksen aikana järjestetään yleisötilaisuuksia, joista tiedotetaan kuulumuksilla sekä kunnan verkkosivuilla ja paikallislehdissä.

Muilta osin merkitään tiedoksi.